

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Martina Lachmanna a JUDr. Jaromíra Klepše v právní věci

žalobce: **T. M.**
bytem S. 980, S.

zastoupeného Mgr. Janem Dáňou, advokátem
sídlem Václavské nám. 837/11, Praha 1

proti
žalovanému: **Finanční arbitr**
sídlem Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení vedeném pod sp. zn. FA/ZP/1591/2016

takto:

- I. Žaloba se **odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze dne 9. 9. 2019 se žalobce domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného, která měla spočívat v tom, že žalovaný v zákonné lhůtě nevydal rozhodnutí v řízení pod sp. zn. FA/ZP/1591/2016, zahájeném dne 23. 8. 2016, vedeném proti společnosti Česká pojišťovna a.s., jehož podstatou je požadavek na určení absolutní neplatnosti smluv investičního životního pojištění č. 7104586819, 7104585816 a 3884631315 uzavřených mezi touto společností a žalobcem a na vydání bezdůvodného obohacení.
2. Soud se předně zabýval otázkou, zda jsou dány všechny procesní podmínky, jejichž splnění je nezbytným předpokladem pro meritorní projednání a rozhodnutí věci.
3. Na úvod soud poznamenává, že podle § 5 s. ř. s. nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, lze se ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon.
4. Podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže je návrh podle tohoto zákona nepřipustný.
5. Soud připomíná, že podle § 79 odst. 1 s. ř. s. „*ten, kdo bezvýsledně vyčerpá prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti*

správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.“

6. Citované ustanovení upravuje jednu z podmínek řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, kterou je bezvýsledné vyčerpání prostředků, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti. Jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 20. 5. 2014, čj. 8 Ans 2/2012 - 278, publ. pod č. 3071/2014 Sb. NSS, *„z hlediska systematiky soudního řádu správního je podmínka, podle níž žalobce musí nejprve bezvýsledně vyčerpat procesní prostředky, které má k dispozici ve správním řízení, vlastní celkové koncepci správního soudnictví a teleologicky vyjadřuje zásadu subsidiarity ve vztahu mezi veřejnou správou a činností správních soudů. Jejím účelem je předejít soudnímu řízení v případech, kdy lze dosáhnout nápravy přímo u správních orgánů. Tato zásada je v obecné rovině vyjádřena v § 5 s. ř. s. a pro jednotlivé typy žalob je upřesněna zejména v § 68 písm. a), § 79 odst. 1 a § 85 s. ř. s. Před použitím některého z typů žalob je tedy nutné nejprve vždy vyčerpat opravné prostředky nebo jiné procesní prostředky nápravy, které jsou k dispozici v řízení před správním orgánem [...]“*.
7. Obecný prostředek ochrany před nečinností upravuje § 80 správního řádu, který stanoví, že *„nevýdala-li správní orgán rozhodnutí ve věci v zákonné lhůtě, nadřízený správní orgán učiní z moci úřední opatření proti nečinnosti, jakmile se o tom dozví“*. Opatření proti nečinnosti činí nadřízený správní orgán nečinného správního orgánu buď sám z úřední povinnosti, nebo na žádost účastníka řízení, uplynula-li lhůta pro vydání rozhodnutí (§ 80 odst. 2 druhá věta správního řádu). V řízeních, jež jsou vedena podle správního řádu, je tedy podmínkou přípustnosti žaloby předchozí podání žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti u nadřízeného správního orgánu. K bezvýslednému vyčerpání tohoto prostředku ochrany pak dojde v okamžiku, kdy nadřízený správní orgán žádost zamítne nebo je sám nečinný (nerozhodne o žádosti v zákonem stanovené lhůtě) anebo sice žádosti vyhoví, avšak podřízený nečinný správní orgán dál setrvává v nečinnosti a nerespektuje nadřízeným správním orgánem stanovené lhůty.
8. V naposledy citovaném rozhodnutí přitom rozšířený senát Nejvyššího správního soudu uzavřel, že *„účastník řízení je povinen vyčerpat prostředek ochrany proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 správního řádu před podáním žaloby podle § 79 s. ř. s. i za situace, kdy se domáhá ochrany proti nečinnosti ústředního správního úřadu“*.
9. Důsledky neuplatnění prostředků k ochraně před nečinností se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozhodnutí ze dne 25. 5. 2016, čj. 5 As 9/2015 - 59, publ. pod č. 3409/2016 Sb. NSS dle něhož *„není-li při podání žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu splněna podmínka bezvýsledného vyčerpání prostředku, který procesní předpis platný pro řízení před správním orgánem stanoví k ochraně proti nečinnosti (§ 79 odst. 1 s. ř. s.), jedná se o žalobu nepřipustnou, kterou soud odmítne podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. K případnému dodatečnému splnění této podmínky v průběhu řízení před soudem nelze přiblížit“*.
10. Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že předpokladem soudní ochrany proti nečinnosti správního orgánu, a tedy i přípustnosti žaloby na ochranu proti nečinnosti, je bezvýsledné vyčerpání prostředku, který procesní předpis platný pro řízení před správním orgánem stanoví k ochraně proti nečinnosti.

11. Žalobce sice v podané žalobě tvrdil a dokládal, že tento institut využil a požádal žalovaného o uplatnění opatření proti nečinnosti dle § 80 správního řádu. Žalobce tak učinil podáním ze dne 20. 8. 2019, dodaným do datové schránky žalovaného dne 21. 8. 2019. Žalobce však žalobu na ochranu proti nečinnosti podal dne 9. 9. 2019. Učinil tak tedy v rozporu se závěry vyslovenými v rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, čj. 5 As 9/2015 - 59, publ. pod č. 3409/2016 Sb. NSS, dříve, než žalovanému uplynula 30denní lhůta pro vyřízení jeho žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti. Žalobce tedy žalobu podal prokazatelně předtím, než marně uplynula lhůta pro vydání opatření proti nečinnosti, tedy než mohla být naplněna podmínka bezvýsledného vyčerpání prostředků ochrany.
12. Soud proto dospěl k závěru, že žalobce v rozporu s výše vyloženými závěry nesplnil podmínku bezvýsledného vyčerpání prostředků na ochranu proti nečinnosti.
13. S ohledem na vše výše uvedené soud uzavírá, že podaná žaloba je nepřijatelná, a proto ji podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl.
14. O nákladech řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 3 s. ř. s., dle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.
15. Soud doplňuje, že žalobce s ohledem na nezbytné procesní vyústění za této situace nevyžýval k úhradě soudního poplatku, soud proto nerozhodoval dle § 10 odst. 4 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, v rozhodném znění, o vrácení části soudního poplatku.
16. Závěrem soud uvádí, že uvedené okolnosti jistě nebrání žalobci v novém podání žaloby v případě, že by nečinnost žalovaného v uvedeném řízení dle jeho přesvědčení trvala.
17. Soud neprojednával věc samu, a proto mohl rozhodnout bez jednání (§ 49 odst. 1, věta první, s. ř. s. *a contrario*).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 26. listopadu 2019

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu